

Jerzy Marek Łapo

Kamieńskie, st. 1, gm. Orzysz, woj.
suwalskie, AZP 23-76/-

Informator Archeologiczny : badania 31, 68-69

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Materiały zdeponowano w Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie a dokumentacja znajduje się w PSOZ w Zamościu.

Wyniki badań będą opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej, t.III, 1998r.

Badania powinny być kontynuowane.

KAMIENSKIE, st. 1, gm. Orzysz, woj. suwalskie, AZP 23-76/—

- zespół grobowy kultury kundajskiej (mezolit)
- kurhan z wczesnej epoki brązu
- wkopany w kurhan obiekt grupy prudziskiej (okres wędrówek ludów)
- ślady osadnictwa nowożytnego

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Jerzego Marka Łapo (Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie). Finansowane przez Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 127 m².

Kontynuowano prace z 1996 r. W sezonie 1997 założono 3 wykopy w części północno-wschodniej (5/97), południowo-wschodniej (7/97) i południowo-zachodniej (6/97) kurhanu.

W wykopie 6/97, w nasypie zbudowanym z czarnej ziemi, odsłonięto obiekt 4. Było to nieregularne skupisko kości i zębów ludzkich, o powierzchni około 0,7 m². Kości znajdujące się na wschodnim krańcu skupiska były przepalone, na niektórych stwierdzono ślady brązu. Obok szczątków najprawdopodobniej dwóch młodych osobników znaleziono siekierkę krzemienną oraz fragmenty naczyń o obustronnie przecieranych powierzchniach, analogicznie do odkrytych w ubiegłym roku w obiekcie 3. Obiekt 4 można datować na początek epoki brązu. We wschodniej partii wykopu 5/97 odkryto zachodnią część obiektu 5 — dużej, prostokątnej w planie jamy, o wymiarach około 4,5 x 7 m i miąższości około 1,4 m. Jama została wkopana w nasyp kurhanowy. Wypełnisko w stropie było jednolite, szaropiaskowe, przy spągu z gliniastymi przebarwieniami. W jamie odkryto bardzo dużą ilość kamieni, fragmenty naczyń ceramicznych, m.in. z charakterystycznymi zaszczyptywaniami, oraz kości i zęby bydła, świni i konia (3:1:1). Obiekt o niejasnym przeznaczeniu można przyporządkować grupie prudziskiej i datować na okres wędrówek ludów. W części wschodniej wykopu 6/97, już poza zasięgiem płaszczka kamiennego, odsłonięto obiekt 6 — jamę w przekroju zbliżoną do prostokąta z płaskim dnem, w planie owalną, o średnicach 0,95 i 1,3 m oraz miąższości do 0,5 m. Była ona wkopana w gliniasty calec. W intensywnie czarnym, piaskowym wypełnisku odkryto nieliczne, drobne fragmenty ceramiki, a w stropie jamy kawałek silnie spatynowanej, nowożytniej butelki. Być może jamę należy wiązać z pobliskim, nieistniejącym już dziś gospodarstwem Engwaldów. Eksplorację wykopu 7/97 przerwano po zadokumentowaniu dwóch warstw płaszczka kamiennego. We wszystkich wykopach odkrywano w płaszczu kurhanu zabytki datowane od mezolitu po okres nowożytny.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie (nr inw. A 10/97).

Badania będą kontynuowane.

Kichary Nowe, st. 2, gm. Dwikozy, woj. tarnobrzесьkie - patrz: neolit

Kowalewko, st. 12, gm. Oborniki, woj. poznańskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

Krzemionki, st. 1, gm. Bodzechów, woj. kieleckie - patrz: neolit

Legionowo, st. VII, gm. loco, woj. warszawskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

Marki, st. XXVI, gm. loco, woj. warszawskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

Miechowice, st. 4a, gm. Brześć Kujawski, woj. włocławskie - patrz: neolit

Mogielnica, st. 1, gm. Korczew, woj. siedleckie - patrz: środkowa i późna epoka brązu

Nawóz, st. 10, gm. Nielisz, woj. zamojskie - patrz: neolit

Nawóz, st. 26, gm. Nielisz, woj. zamojskie - patrz: neolit

Opatów, st. 1 „Żmigród”, gm. loco, woj. tarnobrzeskie - patrz: neolit

PODŁODÓW, st. 2, gm. Łaszczów, woj. zamojskie, AZP 93-92/3

- cmentarzysko kultury wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej (neolit)
- osada kultury amfor kulistych (neolit)
- osada z fazy schyłkowej kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu, XIII/XII-XII w. p.n.e.)
- cmentarzysko i osada kultury mierzanowickiej (wczesna epoka brązu)
- cmentarzysko kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich)
- cmentarzysko kultury przeworskiej (okres wpływów rzymskich)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr Jolantę Bagińską (Muzeum im. J. Petera w Tomaszowie Lubelskim), mgr Ewę Banasiewicz (PSOZ w Zamościu), mgr. Józefa Niedźwiedzia i dr Halinę Taras (Instytut Archeologii UMCS w Lublinie). Finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Muzeum im. J. Petera w Tomaszowie Lubelskim, Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Lublinie. Czwarty sezon badań. Przebadano powierzchnię 1,5 ha.

Odsłonięto 16 nowych obiektów, wśród których wyróżniono: grób kultury mierzanowickiej, 2 groby datowane na późny okres wpływów rzymskich i zniszczony grób, prawdopodobnie również z okresu wpływów rzymskich. Pozostałe obiekty, jamy gospodarcze, związane są z osadą późnej fazy kultury trzcinieckiej.

W grobie kultury mierzanowickiej częściowo zachowały się kości kończyn dolnych oraz grocik krzemienny i fragmenty amfory zdobionej ornamentem paznokciowym.

Pierwszy grób z okresu wpływów rzymskich zawierał pochówek mężczyzny w wieku Maturus złożony w kłodzie drewnianej; na wysokości pasa leżała brązowa sprzączka jednodzielna, o półkolistej ramie. Grób był prawdopodobnie oznaczony stelą drewnianą. Drugi grób zawierał birytualny pochówek kobiety w wieku Adultus: spalone kości czaszki i kręgów wkopano wtórnie w okolicach stóp zmarłej. Znalaziono w nim przedmioty brązowe: fibulę z podwiniętą nóżką, dolną cięciwą i kabłąkiem zdobionym nacięciami; zatyczkę, sprzączkę jednodzielną o półkolistej ramie, ponadto kamienny przęślik, kościaną okładzinę grzebienia, 2 paciorki bursztynowe i 5 szklanych, bursztynowy wisior trapezowaty oraz kości zwierzęce i fragmenty przepalonego granitu. Obydwa groby łączyć można z późną kulturą Gotów, charakter obrządku oraz wyposażenia nawiązuje do kultury wielbarskiej oraz do grupy masłomęckiej.

W warstwie kulturowej wystąpiły zabytki ceramiczne kultur: wołyńsko-lubelskiej ceramiki malowanej, amfor kulistych, ceramiki sznurowej (?) i trzcinieckiej oraz przedmioty kamienne, krzemienne i kościane. Ponadto znaleziono tu brązowe okucie pasa i fragment sprzączki, pochodzące prawdopodobnie ze zniszczonych grobów rzymskich.

Dokumentacja powykonawcza z badań znajduje się w PSOZ Lublin, delegatura w Zamościu a materiały zabytkowe zdeponowano w Muzeum im. J. Petera w Tomaszowie Lubelskim.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej”, t. III., 1998 r. Badania będą kontynuowane.

Potoka, st. 1, gm. Michałowo, woj. białostockie - patrz: wczesne średniowiecze